

Ragnar Exploration AB
c/o Lindholm
Björngatan 10
972 31 Luleå

Undersökningstillstånd för området Bergom nr 2 i Örnsköldsviks kommun i Västernorrlands län

Beslut

Bergmästaren beviljar Ragnar Exploration AB, 559409-7940, (hädanefter sökanden) undersökningstillstånd med tillståndsid 2023:35 enligt minerallagen (1991:45) för området Bergom nr 2.

Undersökningstillståndet innebär ensamrätt för sökanden till undersökning av det beviljade området. Med undersökning avses arbete i syfte att påvisa en fyndighet avseende sådana koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen.

Undersökningstillståndet gäller i tre år från den 20 mars 2023 till den 20 mars 2026.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet, se bifogad karta (bilaga 1), omfattar en yta om 2 767,32 ha och begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1.	7018630	672130
2.	7019870	673940
3.	7018300	677370
4.	7018160	680220
5.	7016530	684760
6.	7014330	684110
7.	7015250	682150
8.	7015850	677850
9.	7016950	674750

Villkor

Sökanden ska ställa säkerhet för ersättning avseende skada eller intrång som kan bli följden av undersökningsarbete. Säkerheten ska ställas till Bergsstaten innan undersökningsarbeten påbörjas.

Bakgrund

Ansökan om undersökningstillstånd kom in till Bergsstaten 10 januari 2023 och avser koncessionsmineralen litium och tantal. Sökanden har till sin ansökan fogat en karta över det sökta området och uppgifter om vilka fastighets- och övriga kända sakägare som berörs av ansökan. Enligt sökanden kan arbeten inom det sökta området leda till fynd av koncessionsmineral därför att historiska prospekteringsdata från området som studerats har visat lovande resultat, samt så har man påträffat litium-tantalförande pegmatiter med goda halter i närliggande undersökningsområde, detta talar för goda chanser till liknande fynd inom Bergom nr 2. De undersökningsarbeten som sökanden planerar att utföra är att sammanställa och utvärdera tillgänglig geologisk information, för att sedan bygga vidare kunskapen med geologisk kartering. Därefter kommer mer undersökningar såsom geofysiska mätningar, bottenmoränprovtagning och kärnborrning.

Ansökan om undersökningstillstånd har remitterats till länsstyrelsen, kommunen och Sametinget. Underrättelse om ansökan har sänts till berörda fastighets- och övriga kända sakägare. Yttranden från Länsstyrelsen i Västernorrland, Örnsköldsviks kommun, Sametinget, Trafikverket och E.ON Energidistribution AB har kommit in till Bergsstaten.

Länsstyrelsen har i huvudsak framfört följande.

Inom det ansökta området finns bland annat: naturvårdsobjekt, nyckelbiotoper, rapporter om fridlysta djur, rödlistade arter, vattendrag och ytvatten med miljö kvalitetsnormer samt fornlämningar. Nätraån har dokumenterat höga naturvärden där hänsyn måste visas. En del av området ingår i riksintresse Höga kusten, riksintresse för skyddande vattendrag Moälven samt riksintresse för friluftsliv. Inom området finns stor potential för okända fornlämningar och antalet kända fornlämningar är stort. Alla markgrepp inom 100 meter från känd fornlämning ska samrådas med länsstyrelsen. Påträffas fornlämningar ska exploateringen genast avbrytas och anmälas till länsstyrelsen. I området finns vattenförekomster med beslutande miljö kvalitetsnormer, samt ytvattenområden. Vidare nämner kommunen att det är bolagets ansvar att inventera de fridlysta arter som kan finnas där verksamheten bedrivs. Ansökta området ingår i Örnsköldsviks södra älgskötselområde, Sjögoms jaktlag samt Nätra-Öden

licensområde och Hinnsjöns Fiskevårdsområde (FVO), Nedre Nätraälvens FVO, Utbygdens FVO och Moälvens FVO.

Kommunen har i huvudsak framfört följande.

Ansökningsområdet omfattar de känsliga vattenområdena/recipienterna Moälven (med biflöden), Nätraån och Bäckfjärden. Samt de känsliga landområdena Hagtjärnen (Nobj 84640) och Fågleberget (Nobj 84691). Kommunen anser att hänsyn behöver tas till dessa, samt se till att borrhax eller annat spill minimeras. Inom områdets östra del går Höga Kusten-leden, där hänsyn ska tas till stigar, leder och tillhörande områden så att ingen negativ påverkan sker på natur och miljö.

Sametinget har i huvudsak framfört följande.

Ansökningsområdet utgör vinterbetesmarker för Vilhelmina södra sameby. För att förstå markens betydelse för renskötseln i området krävs information och kunskaper om hur renskötseln bedrivs. Verksamhetsutövaren ska ha direkt dialog med berörda sameer om planerade exploateringar och samråd ska ske i ett tidigt skede.

Från fastighets- och övriga kända sakägare har i huvudsak följande synpunkter framförts.

Trafikverket informerar att det är förbjudet att beträda spårområdet för järnväg utan infrastrukturförvaltarens eller järnvägsföretagets tillstånd.

E.ON Energidistribution AB vill upplysa om att inom området finns både ett lokalt och regionalt elnät som består av hög-, mellan- och lågspänningsledningar både i mark och i luft.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § minerallagen ska ett undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbeten.

Av 1 kap. 5 § första stycket minerallagen framgår att ett undersökningstillstånd som grundas på ansökan avseende något eller några av de koncessionsmineral som anges i 1 § 1 och 2 gäller, om inte sökanden begär annat, samtliga mineral som anges där.

Förarbeten

En förutsättning för att sökanden ska få undersökningstillstånd är att det ska finnas anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Enligt förarbetena till minerallagen är det sökanden som ska förete någon form av utredning som visar att denna förutsättning är uppfylld. Han ska alltså kunna förete något indicium på att åtminstone något koncessionsmineral förekommer inom det aktuella området. Kravet får inte sättas så högt att seriöst prospekteringsarbete försvåras (prop. 1988/89:92 s. 90).

Kriteriet att sökanden uppenbarligen saknar möjlighet att få till stånd en ändamålsenlig undersökning visar att prövningen inte är avsedd att vara särskilt ingående utan att det främst är fallen av missbruk man vill komma åt (prop. 1988/89:92 s. 91 och prop. 2004/05:40 s. 37).

Tillstånd ska vägras om sökanden tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. I detta fall krävs det inte att förhållandet ska vara uppenbart utan det räcker med att sökanden inte bedöms uppfylla kravet. Exempel på situationer där tillstånd kan vägras är att sökanden tidigare har visat bristande hänsyn till markägares eller andra sakägares intressen eller utfört undersökningsarbeten på ett sätt som varit skadligt för natur- eller kulturmiljön. Vid prövningen bör sådana omständigheter vägas in som hur allvarliga missförhållandena varit, om det varit fråga om enstaka eller upprepade överträdelser och i vilken utsträckning det berott på sökanden själv samt hur lång tid som gått från det tidigare undersökningsarbetet (prop. 2004/05:40 s. 80).

Bergmästarens bedömning

Mot bakgrund av vad sökanden har anfört anser bergmästaren att undersökningar i det aktuella området kan komma att leda till fynd av koncessionsmineral av det slag som ansökan avser. Bergmästaren vill erinra om att det är omständigheter hänförliga till den sökande själv som ska beaktas vid bedömningen av kriteriet om sökanden uppenbarligen saknar möjlighet och avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning. Vad som har framkommit i ärendet föranleder inte bergmästaren att ifrågasätta sökandens möjlighet eller avsikt att få till stånd ändamålsenliga undersökningar inom det sökta området. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte har framkommit något som innebär att sökanden tidigare visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete.

Den aktuella ansökan avser koncessionsmineralen litium och tantal. Eftersom ansökan avser koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen, och sökanden

inte har begärt annat, beviljar bergmästaren undersökningstillstånd för samtliga koncessionsmineral som anges i bestämmelsen.

Undersökningsavgiften för tillståndet har enligt 14 kap. 2 § minerallagen och 10 § mineralförordningen, med beaktande av undersökningsområdets storlek och de mineral som omfattas, bestämts till 55 360 kr. Bergmästaren konstaterar att sökanden har betalat den fastställda undersökningsavgiften.

Enligt bergmästarens bedömning är förutsättningarna för att bevilja det sökta undersökningstillståndet uppfyllda.

Delgivning av beslutet

Berörda fastighets- och övriga kända sakägare delges detta beslut genom vanlig delgivning med delgivningskvitto.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå inom den tidsfrist som anges i överklagandehänvisningen (bilaga 2).

Bergmästaren erinrar om följande

Undersökningsarbete inom det beviljade området får endast utföras i enlighet med en gällande arbetsplan som ska upprättas av sökanden. Arbetsplanen ska delges ägare till de fastigheter där arbetet ska bedrivas och innehavare av särskild rätt som berörs av arbetet. Bestämmelser om arbetsplan för undersökningsarbete och när en arbetsplan blir gällande finns i 3 kap. 5 – 5 e §§ minerallagen. Sökanden är skyldig att tillhandahålla en översättning av arbetsplanen på finska, meänkieli eller samiska om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som helt eller delvis sammanfaller med språkets förvaltningsområde enligt 6 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Begäran om översättning kan framställas skriftligen till sökanden av fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av planerade arbeten enligt arbetsplanen. Begäran om översättning ska vara sökanden tillhanda inom tio dagar från delgivningen av beslutet om undersökningstillstånd.

I den arbetsplan som sökanden ska upprätta samt delge berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska sökanden bland annat lämna uppgift om hur eventuella skador och intrång kommer att regleras. Arbetsplanen ska också innehålla uppgift om vilken form av säkerhet som sökanden har och storleken på säkerheten. Fastighetsägare

eller innehavare till särskild rätt som inte godkänner säkerheten kan begära att säkerheten provas av länsstyrelsen enligt 17 kap. 2 § minerallagen.

Enligt 3 kap. 3 § minerallagen ska undersökningsarbete utföras så att minsta skada och intrång vållas på någon annans egendom och på natur- och kulturmiljön.

Undersökningsarbete får inte äga rum inom nationalpark eller i strid med föreskrifter som gäller för natur- eller kulturresevat. Det åvilar sökanden att hos länsstyrelsen eller hos bergmästaren ansöka om medgivande till undersökningsarbete inom sådana skyddade områden som anges 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, om medgivande inte beviljas råder hinder mot undersökningsarbete. Det åvilar också sökanden att ansöka om eventuella ytterligare tillstånd enligt annan lagstiftning än minerallagen, t.ex. miljöbalken och terrängkörningslagen, som kan komma att krävas för att få bedriva undersökningsarbete inom undersökningstillståndet.

Bergmästarens erinran är inte en fullständig redogörelse för bestämmelser i minerallagen eller annan lagstiftning som kan ha betydelse för sökandens rätt att bedriva arbete inom undersökningstillståndet eller de skyldigheter som åvilar sökanden.

Övrigt

Yttrandena kommer att sändas till den sökande i sin helhet.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Frida Hannerfors.

Helena Kjellson

Frida Hannerfors

Bilagor

Bilaga 1, Karta undersökningsområdet

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

Tillhör Bergmästarens beslut 2023-03-20

Teckenförklaring

- Undersökningstillståndet Bergom nr 1
- Hörnpunkter 1-9
- Allmän väg
- Allmän väg, ej riksväg
- Allmän väg, ej riksväg
- Bilväg
- Sämlre bilväg
- Järnväg
- Kraftledning
- Naturresevat

0 5 000
meter

Ragnar Exploration AB

Undersökningstillståndet Bergom nr 2

Örnsköldsviks kommun
Västernorrlands län

Översiktskarta
Kbl: 70G 1h-i
SWEREF 99 TM

Utskriftsdatum: 2023-01-05

© Lantmäteriet 2023
GeoVista AB/Elin Lindström

BERGSSTATEN

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **Förvaltningsrätten i Luleå**.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Varvsgatan 41, 972 32 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet**.

Om ni som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.